

תורה אור • הברשות חיי שרה • מפרק 2

להבין ענין משארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט...

لفهم تعليم حكمائنا: «خير ساعة واحدة...»

إهداء تكميلاً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الربي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/chayei-sarah/2

1 שייך לפסוק ואברהם זקן בא בימים

يتعلّق بالآية: «وكان إبراهيم (אברהם) شيخًا، متقدّمًا في الأيام».

2 להבין ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז

מכל חיי עוה"ב [עולם הבא]. וצריך להבין והלא תכלית תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] הוא שמהם נעשו

לבושין לנשמה שתוכל ליהנות מזיו השכינה בעוה"ב [בעולם הבא]

لهم تعليم حکائنا، ז"ל: «ساعة واحدة من التوبة (תשובה, teshuvah) والأعمال الصالحة في هذا العالم خير من كل حياة العالم الآتي». وينبغي أن نفهم هذا: أليس الغرض من التوبة والأعمال الصالحة أن تُصنع منها ثياب للنفس، لكي تتمكن من الاستمتاع بإشراق الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah) في العالم الآتي،

כמאמר הזוהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים באינון יומין עילאין כו' ווי ליה לההוא גברא דגרע יומין

לעילא דכד בעיין לאלבשא ליה באינון יומין יומא דפגם חסרא ליה מההוא לבושא כנ"ל.

كما يقول الزوهار (זהר) في تفسير الآية: «وكان إبراهيم (אברהם) قد شاخ، متقدّمًا في الأيام»: «في تلك الأيام العليا»، إلخ؛ «ويل لذلك الرجل الذي أنقص أيامًا في العلاء! فإنه حين يأتون لإلباسه تلك الأيام، يكون اليوم الذي أفسده مفقودًا من ذلك اللباس»، كما ذكر آنفًا؟

3 והענין דהנה ענין זיו השכינה בעוה"ב [בעולם הבא] אינו כמו התפשטות חיות אלקות בתוך העולמות.

כמ"ש ואתה מחיה את כולם שהחיות אלקות המתלבש תוך עלמין אינו מושג ונראה.

والشرح هو أن ضياء الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah) في العالم الآتي ليس كامتداد قوة الحياة الإلهية داخل العوالم، كما هو مكتوب: «وأنت تحييهم جميعًا»؛ ففوة الحياة الإلهية المتلبسة داخل العوالم لا تُدرَك ولا تُرى.

כמשל התפשטות החיות של הנשמה תוך הגוף בהתחלקות האברים ובודאי בהחיות רוחני לא שייך כלל

שיהיה בו ג"כ התחלקות החיות לחלקים כי אין ברוחניות שום תמונה וציור.

كما في تشبيه امتداد قوة حياة النفس داخل الجسد، حيث تتوزع على الأعضاء؛ وبالتأكيد، لا ينطبق البتة على قوة الحياة الروحية أن تنقسم هي أيضا إلى أجزاء، إذ ليس في الروحانية أي صورة أو هيئة.

4 והנה התפעלות החיות באברים ניכר ונראה. אבל מהות ועצמות החיות אינו נראה וניכר כלל.

أما أثر قوة الحياة (חיות, chayus) في الأعضاء، فيُرى ويُدرَك؛ لكن ماهية قوة الحياة وجوهرها لا يُريان ولا يُدرَك البتة.

כמו כן חיות אלקות המחיה כל העולמות בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] **ותכלית בודאי אין בהחיות הרוחני בחי' גבול ותכלית ד"מ** [דרך משל] **חיות המחיה את עיגול כדור השמים בודאי לא יתכן לומר שגם החיות הרוחני הוא בתמונת עיגול כנ"ל**

وكذلك قوة الحياة الإلهية التي تحيي العوالم كلها، وهي محدودة ومتناهية: ليس في قوة الحياة الروحية، بالتأكيد، أي مستوى أو جانب (בחינה, bechinah) من المحدودية والنهاية. فمثلاً، قوة الحياة التي تحيي الكرة المستديرة للسموات: لا يصح البتة أن يقال إن قوة الحياة الروحية نفسها أيضاً على هيئة دائرة، كما ذكر أعلاه؛

רק שהתפשטות החיות הוא לפי תמונת כלי המקבל החיות ואע"פ [ואף על פי] **שהחיות מתלבש לתוכו מ"מ החיות עצמו אינו בגדר מקום וגבול:**

إنما يكون انتشار قوة الحياة بحسب صورة الوعاء الذي يتلقاها؛ ومع أن قوة الحياة تتلبس فيه، فإن قوة الحياة نفسها ليست ضمن حدود المكان والحد.

5 ובזה יובן דכתיב מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] **ותרגומו זיו יקריה שהוא רק זיו והתפשטות הארה בלבד. וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא.**

وبهذا يُفهم ما كُتب: «الأرض كلها مملوءة من مجده»، وترجمتها في الترجوم [هي]: «إشعاع مجده»؛ وهذا ليس إلا إشعاعاً وانتشاراً للنور فحسب. وكُتب: «أنا أملأ السماوات والأرض».

והענין ששניהם אמת כנ"ל וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **במקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותותו כו'.**

والتفسير أن كليهما حق، كما ذكر آنفاً. وهذا ما قاله حکماؤنا، طابت ذكراهم: «حيثما تجد عظمة קב"ה (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu)، تجد تواضعه»، إلخ.

דהיינו לא כמו שהעולם סוברים שגדולת הבורא נק' מה שהוא ית' מחיה כל העולמות שאדרבה זו היא ירידה אצלו ית' שמשפיל עצמו ומתלבש תוך כ"ע [כל עלמין] **להחיותם ולקיימם.**

أي ليس كما يظن الناس أن عظمة الخالق تعني أنه، تبارك، يحيي جميع العوالم؛ بل على العكس، فهذا انحدار بالنسبة إليه، تبارك، إذ يخفض نفسه ويتلبس في جميع العوالم ليحييها ويقيمها.

6 ומ"ש ואתה מחיה את כלם אינו שבח בבחי' גדולתו ית' שלגדולתו אין חקר ולתבונתו אין מספר אלא השבח הוא בבחי' ענוה שלו שיוכל להשפיל עצמו וכו'.

وما ورد: «وَأنت تُحييهم جميعاً» ليس ثناءً من جهة عظمتة تعالى، إذ «عظمتة لا تُستقصى» و«فهمه لا يُحصى»؛ بل الثناء من جهة تواضعه، إذ يستطيع أن يخفض ذاته، إلخ.

אבל ענין עוה"ב [עולם הבא] שנהנין מזיו השכינה הוא השגת מהות ועצמות התפשטות החיות אלקות בבחי' גילוי:

أما العالم الآتي، حيث ينعمون بإشراق الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah)، فهو إدراك ماهية وذات امتداد قوة الحياة الإلهية (חיות, chayus)، على نحو الانكشاف.

7 ועתה צריך להבין איך תוכל הנשמה שהיא בחינת נברא יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] להשיג מהות ועצמות אלקות שאינו בבחי' השגה וגבול

والآن ينبغي أن نفهم: كيف تستطيع النفس، وهي مخلوق، ووجود شيء قائم بذاته، أن تدرك حقيقة الألوهية ذاتها، وهي لا تدخل في نطاق الإدراك والحدّ؟

ואף שהנשמה היא חלק אלוה ממעל הוא ד"מ [דרך משל] כענין טפת הזרע שנמשכה מן המוח שלא יתכן לומר שגם עודנה במוחו היתה טפת זרע גשמית שא"כ הי' [היה] נחסר מהמוח כו'.

ومع أن النفس «جزء من ه' من فوق»، فإن الأمر، على سبيل المثال، يشبه قطرة المني المستمدة من الدماغ؛ فلا يصح القول إنها كانت قطرة مني مادية وهي لا تزال في الدماغ، إذ لو كان الأمر كذلك لانتقص الدماغ، إلخ.

אך שבאמת התחלת המשכחה מן המוח הוא כח רוחני לבד אלא שאח"כ בהשתלשלות ירידתה דרך חוט השדרה נשתנית ונעשית טפה גשמית.

بل إن بداية انبثاقها من الدماغ، في الحقيقة، ليست إلا قوة روحانية؛ وإنما تتغير بعد ذلك، في مراحل نزولها المتعاقبة عبر الحبل الشوكي، فتصير قطرة مادية.

כן עד"מ הנשמה עיקר שרשה מבחי' אלקות ממש רק שנשתלשלה בירידתה להיות בחי' נברא יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] כו'.

وهكذا أيضًا النفس، على سبيل المثال: فأصلها الجوهري من مستوى الألوهية ذاتها، لكنها تدرجت في نزولها حتى صارت مخلوقًا، ووجودًا وشيئًا قائمًا بذاته، إلخ.

8 וא"כ איך תוכל להשיג מהות ועצמות אלקות. והענין דהנה כתיב ויבא משה בתוך הענן ויהי שם ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל כו'.

فإذا كان الأمر كذلك، فكيف يمكنها أن تدرك ماهية الألوهية وذاتها؟ وبيان ذلك: كُتب: «ودخل موسى (משה) في وسط السحابة... وكان هناك أربعين يومًا وأربعين ليلة؛ ولم يأكل خبزًا»، إلخ.

והי' [והיה] גופו הגשמי ניזון ממזון רוחני לבד כמ"ש לחם אבירים אכל איש וכו' ממש כמו המלאכים ואיך יוכל להיות זה שגשמי יקבל מזון וחיות מרוחני שמובדלים זמ"ז [זה מזה] בתכלית.

وكان جسده المادي يتغذى على غذاء روحاني فحسب، كما كُتب: «أكل الإنسان خبز الأقوياء»، إلخ، تمامًا كالملائكة. فكيف يتسنى لشيء مادي أن يتلقى الغذاء وقوة الحياة من شيء روحاني، وهما متباعدان أحدهما عن الآخر تباعدًا تامًا؟

אך זהו ענין הענן שהיה משה ע"ה [עליו השלום] מתכסה בו דהיינו שהיה הענן שרשו ממדרגת אלקות מאד נעלה.

لكن هذا هو معنى السحابة التي كان موسى ع"ה يتغطى بها: فقد كان أصل السحابة في مستوى رفيع للغاية من الألوهية،

אך שנשתלשל ונתגשם להיות לבוש למשה ע"ה [עליו השלום] שע"י יוכל להשיג אלקות והיה לו למזון כמשל אדם הרואה ומסתכל באור צח דרך יריעה.

لكنها تدرّجت ونزلت حتى صارت مادية، لتكون لباسًا لموسى ع"ה، يتسنى له من خلاله إدراك الألوهية، وكانت غذاءً له؛ مثلما في مثال إنسان يرى نورًا ساطعًا ويتأمله من خلال ستارة.

כמו כן תורה ומצות מעשיות ששרשם מרצה"ע [מרצון העליון] מחכמתו ית' שהם מיוחדים בו ית' הוא חכים כו'

وكذلك التوراة (תורה, Torah) والوصايا العملية (מצות, mitzvot)، اللتان يرجع أصلهما إلى الإرادة العليا، وإلى حكمته تعالى، وهما متحدتان به تعالى: «هو حكيم»، إلخ،

שהם למעלה מזיו השכינה שהוא רק התפשטות החיות כו' ונשתלשלו ונתפשטו ונתלבשו בעניני זה העולם הגשמי כמו קלף של תפלין וצמר של ציצית וצדקה כו'

وهما أعلى من إشراق الحضور الإلهي (שכינה, Shechinah)، الذي ليس إلا انتشار قوة الحياة، إلخ؛ وقد تدرّجتا وانتشرتا وتلبّستا بأمور هذا العالم المادي، مثل رقّ التفلين، وصوف التزيتيت، والصدقة، إلخ.

כשאדם עוסק בתורה ובמצוות נעשה לנשמתו לבושים שנתלבש בהם בגעה"ע [בגן עדן העליון] **שע"י תוכל הנשמה שהיא בחי' נברא להשיג זיו השכינה עצמות אלקות.**

حين يشتغل الإنسان بالتوراة و **מצות**, تُصنع لنفسه ألبسة تكتسي بها في جنة عدن العليا (גן עדן, Gan Eden), وبها تستطيع النفس، وهي كائن مخلوق، أن تدرك إشراق الحضور الإلهي، ماهية الألوهية.

וזהו יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] **שהם שרשם מרצה"ע** [מרצון העליון] **ב"ה. מכל חיי עוה"ב** [עולם הבא] **שהוא רק זיו השכינה כידוע מ"מ הם נקראים לבושים שע"י תוכל להשיג זיו השכינה וד"ל** [ודי למבין]:

وهذا هو معنى: «ساعة واحدة من التوبة (תשובה, teshuvah) والأعمال الصالحة خير من جميع حياة العالم الآتي»، فأصل التوبة والأعمال الصالحة من الإرادة العليا، تبارك وتعالى، أما حياة العالم الآتي كلها فليست إلا إشراق الحضور الإلهي، كما هو معلوم. ومع ذلك، تُسمى ألبسة، إذ تستطيع النفس من خلالها [أن] تدرك إشراق الحضور الإلهي. وهذا يكفي لمن يفهم.

9 ועתה צריך להבין ענין אוי"ר [אהבה ויראה] **שהם רק גדפין לבד להגביה עיקר הדבר שהם תורה ומע"ט** [ומעשים טובים]. **ולהבין מהות האהבה מה היא. הנה בק"ש** [בקריאת שמע] **צריך שימליכוהו למעלה ולמטה ולד' רוחות העולם.**

والآن ينبغي أن نفهم ما الحب والخشية (אהבה ויראה, ahavah v'yirah), إذ إنهما ليسا إلا «جناحين» يرفعان الأمر الأساس، وهو التوراة والأعمال الصالحة. وينبغي أن نفهم أيضًا ماهية الحب: ما هو؟ وفي قراءة **שמע** (Shema), يجب أن يتوجه ملكًا في الأعلى والأسفل، وفي الجهات الأربع للعالم.

פי' דכתיב מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] **ותרגומו זיו יקריה שהוא רק זיו והתפשטות והארה בלבד המתלבשת תוך כ"ע** [כל עלמין] **וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא בבחי' עצמות אלקות שאינו נתפס תוך מדה וגבול.**

التفسير: ورد: «الأرض كلها مملوءة بمجده»، وترجم الترجوم ذلك بقوله: «بهاء مجده»؛ وليس هذا إلا بهاءً وانتشارًا وإشعاعًا فحسب، يتلبس في جميع العوالم. وورد أيضًا: «السما والأرض أملؤهما أنا»، وذلك على مستوى الذات الإلهية، التي لا تُحاط بمقياس أو حد.

והענין ששניהם אמת כו'. כמשל בטול זיו השמש במקור השמש עצמה כידוע שבאמת עצמות אלקות מלא כל הארץ. אך מה שהוא מתפשט תוך כלי וגבול הוא בטל ונכלל במהו"ע [במהותו ועצמותו] אלקות כו'.
וالمعنى أن الأمرين كليهما حق، وما إلى ذلك؛ كما في مثال اندراج شعاع الشمس في مصدره، أي الشمس نفسها، كما هو معروف؛ فجوهر الألوهية يملأ الأرض كلها حقًا. أما ما ينتشر في وعاء وفي حدّ، فلا يكون له وجود مستقل، بل يندرج ويُستغرق في ذات الألوهية وماهيتها، وما إلى ذلك.

10 והנה כשיתבונן אדם היטב בזה בפסוד"ז [בפסוקי דזמרה] ובק"ש [ובקריאת שמע] איך שבאמת הוא כן

שהעולמות בטלים במקור חיותם רק מפני שהאדם הוא בכלי גשמי הגוף

والآن، حين يتأمل الإنسان هذا مليًا في آيات التسبيح (פסוקי דזמרה, Pesukei deZimra) وفي تلاوة שמע (קריאת שמע, Shema)، يرى كيف أن الأمر حقًا كذلك: فالعوالم في مصدر حياتها خاضعة في حال إبطال الذات، وذلك فقط لأن الإنسان في وعاء مادي، هو الجسد،

שהוא משכא דחויא שמתגדל ומתרבה מגשמיות המסתיר ומעלים שלא יוכל לראות בעיני ראי' [ראיה]

חושית אזי יתעורר בלב תשוקה שיהי' [שיהיה] קשור בהתבוננות זו כל היום ולא יפרד ממש כלל.

الذي هو «جلد الحية»، وينمو ويزداد بفعل المادية التي تحجب وتستتر، بحيث لا يستطيع أن يرى [هذا] بعينه الحسيتين؛ عندئذٍ ينهض في القلب شوق إلى أن يظل مرتبطًا بهذا التأمل طوال اليوم، وألا يفصل [عنه] قط.

11 וזהו קבלת מ"ש בפסוק ראשון ואהבת שיהי' [שיהיה] הוי' אלקיך שיהא תמיד קשור בהתבוננות זו ביטול

העולמות להמחי' [להמחיה] ומהוה אותם רק מפני היות

وهذا هو قبول ما ورد في الآية الأولى: «وأحب»، أي أن يكون اسم 'ה' (הוי' / שם הוי', Havayah) «אלקיך»، بحيث يظل الإنسان ملازمًا على الدوام لهذا التأمل: إبطال العوالم (ביטול, bittul) أمام من يهبها الحياة ويوجددها. لكن، لأنّ

כי גופו הגשמי לא יוכל לקבל ביטול אמתי הנ"ל יגמור בדעתו בק"ש [בקריאת שמע] ענין לימוד התורה באמרו ודברת במ.

جسده المادي لا يستطيع أن يحتمل إبطال الذات الحقيقي المذكور آنفًا، فعليه أن يعزم في فكره، أثناء صلاة שמع، على أمر دراسة التوراة، كما يقول: «وتحدّث بها».

דהיינו שנפשו האלקית בעסקו בתורה נעשה יחוד אמתי עם התורה ואורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא]
כולא חד ממש

أي إن نفسه الإلهية (نفس האלקית, nefesh elokis), حين ينشغل بالتوراة، تتحد بها اتحادًا حقيقيًا؛ والتوراة والقدوس المبارك (קב"ה / קודשא בריך הוא, kudsha brich hu) كلهما واحد حقًا.

כי אורייתא מח"ע [מחכמה עילאה] **נפקת ונתלבשה בעניני זה העולם וכשאדם מלביש נפשו האלקית בעניני לימוד התורה שבזה העולם**

فقد صدرت التوراة عن الحكمة (חכמה, Chochmah) العلوية، وتلبّست بأمور هذا العالم؛ وحين يلبس الإنسان نفسه الإلهية في أمور دراسة التوراة في هذا العالم،

אזי גם שרש נפשו למעלה מתלבש ג"כ בתורה שלמעלה עד רום המעלות ונעשה שם יחוד גמור. וזהו הקב"ה יושב ושונה כנגדו כנ"ל. וזהו ה' צלך פי' כמו צל.

حينئذٍ يتلبّس أيضًا جذر نفسه في الأعلى بالتوراة كما هي في الأعلى، حتى أسمى المراتب، ويتحقق هناك اتحاد تام. وهذا هو [معنى] «القدوس المبارك يجلس ويدرس قبالته»، كما ذكر آنفًا. وهذا هو «ה' ظلّك»: أي مثل الظل.

12 והנה כתיב אני הוי' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. פי' שלא יאמר האדם בדרך שפלות האידך יגיע למדרגת היחוד בתורה ותפלה מאחר

والآن، ورد: «أنا ه' ألهيكم الذي أخرجكم من أرض مصر». أي: ينبغي ألا يقول الإنسان، بدافع الشعور بالضعف: «كيف أبلغ مرتبة الاتحاد في التوراة والصلاة، ما دمت...»

שהוא עדיין אינו סור מרע גמור כו' והוא עדיין בשלימות אצלו. זאת ישיב אל לבו שהשם הוא המוציא אותו מארץ מצרים.

«لم أبتعد بعد ابتعادًا تامًا عن الشر، إلخ، وما زال [الشر] كاملاً في داخلي؟» هذا ما ينبغي أن يستحضره في قلبه: أن ه' هو الذي يخرج من أرض مصر.

פי' שהוא מבדיל ומפריש בנפשו הטוב מן הרע הנפש אלקית מנה"ב [מנפש הבהמית] **כשהוא עדיין לא עשה רע בפו"מ** [בפועל ממש].

أي: إنه يفصل ويميز في نفسه الخير من الشر، أي النفس الإلهية (نفس האלקית, nefesh elokis) من النفس الحيوانية (نفس הבהמית, nefesh habahamis)، حين لم يرتكب الشر بالفعل بعد.

13 ואפי' [ואפילו] רשע גמור הוא ממשיך בנפשו האלקית בעסקו בתורה רק שעליו נאמר ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי.

وحتى الإنسان الشرير تمامًا يُنزل [النور] إلى النفس الإلهية (נפש האלקית, nefesh elokis) التي فيه حين يشتغل بالتوراة؛ غير أنه قيل عنه: «أما للشرير فقال ה': ما شأنك بذكر فرائضي؟»

פי' שאין תועלת לנפשו האלקי' מפני שעליו נאמר ותשלך דברי אחריו שלא יוכל להמשיך בתוך פנימיותו וד"ל [ודי למבין]:

أي: لا تعود على نפש האלקית لديه فائدة، لأنه قيل عنه: «وطرحت كلامي وراء ظهرك»، بحيث لا يستطيع أن يُنزل [ذلك] إلى باطنه. وهذا يكفي لمن يفهم.

14 והנה בענין ברכות. ברוך אתה הוי' פי' ברוך הוא המשכה ורבו' שיהי' [שיהיה] הוי' שהוא בחי' צמצום והתפשטות כו' יהי' [יהיה] בחי' אתה לנוכח התגלות כו'.

والآن، في شأن البركات: «مبارك أنت، ה'»؛ أي إن «مبارك» (ברוך, baruch) تعني الإمداد والزيادة، لكي يصير اسم ה' (הוי' / שם הוי', Havayah)، وهو مستوى الانكماش والامتداد، وما إلى ذلك، في مستوى «أنت»، [موجَّهًا] وجهًا لوجه، أي في التجلي، وما إلى ذلك.

אך להיות כי הגוף הוא המסתיר ומחשיך רק לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה התגלות אלקות וראו כל בשר ויהי' [ויהיה] בבחי' ביטול אבל עכשיו צריך להראות עכ"פ [על כל פנים] ענין הביטול בחיצוניות בכריעה והשתחוא' [והשתחווה] בראש הכורע כורע בברוך.

لكن، بما أن الجسد هو ما يحجب الألوهية ويُظلمها، ولن يكون تجليها إلا في الزمن الآتي، حين «يرى كل بشر»، ويكون كلُّ بشر في مستوى إبطال الذات (ביטול, bittul)، فعلى المرء الآن [لذلك] أن يُظهر على الأقل ביטول في الظاهر، بالانحناء وبالسجود بالرأس: «من ينحني، ينحني عند "مبارك"».

וענין רופא חולים וגואל ישראל ומברך השנים הם כלים לבחי' המשכה והתגלות אלקות כו' והכורע צריך שיראה איסר כנגד לבו.

والبركات: «يا من يشفي المرضى»، و«يا من يفدي إسرائيل»، و«يا من يبارك السنين»، هي أوعية لمستوى إمداد الألوهية وتجليها، وما إلى ذلك. ومن ينحني عليه أن ينحني [حتى] ترى قطعة نقدية صغيرة (איסר, issar) بمحاذاة قلبه.

פי' עיקר המשכה יהי' [יהיה] במוח עד שיתפשט ג"כ בלבו אפי' [אפילו] מעט היינו בחי' איסר (ועמ"ש לקמן בפ' אוסרי לגפן)

أي إن الإمداد الأساسي يكون في الدماغ، إلى أن يمتد أيضًا إلى قلبه، ولو قليلاً؛ وهذا هو مستوى **איסר**. (وانظر ما كُتب لاحقاً في شرح «ربط (اوسري, osri) بالكرمة»)،

שהוא בחי' חפץ כדכתי' [כדכתיב] הודו על ארץ ושמים אפי' [אפילו] בבחי' זיו והתפשטות החיות המלוכש תוך כ"ע [כל עלמין] ותכלית הכוונה להיות לו דירה בתחתונים וסוף מעשה במחשבה תחלה נעוץ סופן בתחלתן ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ארץ נבראת תחלה כו':

وهو مستوى الرغبة، كما ورد: «بهاؤه على الأرض والسماوات»، حتى في مستوى الإشعاع وانتشار قوة الحياة المتلبسة في جميع العوالم. والغاية المقصودة هي أن يكون له مسكن في العوالم السفلى، و«آخر العمل أولاً في الفكر»، و«نهايتها مغروسة في بدايتها». ولذلك قال علماؤنا، **ז"ל**: «خُلقت الأرض أولاً»، وما إلى ذلك.

حول هذه الطبعة

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

الترجمة العربية والشروح: أُعدت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرّس مآماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas) likuteitorah.com/about/the-chassidishe- (Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي:

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من 2/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/chayei-sarah/

إهداء تكريماً لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق